

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglasi: beseda 50 p., najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste

Vodstvo državne listijske
knjižnice v Ljubljani.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Fedor Mikič:

Jadranje po stranpotih.

[Osnovni cilji socializma in politike].

Quidquid agit, prudenter agas
et respice finem!

[Karkoli delaš, delaj pametno
in glej na cilj!]

To predavanje, katero sem predaval 7. in 9. IX. 1923. leta pred maloštevilnimi zastopniki strokovnih organizacij, sem naslovil prvotno takole: »Produktivne zadruge, strokovne organizacije in štrajkovna taktika.« Odkrito rečeno, z nobenim podanim naslovom predavanja notranje nisem popolnoma zadovoljen. Predavanje je več ali manj izroč mojih misli in posmatranj naše delavske politike popravne dobe, moje osebno mnenje, podkrepjeno s številnimi one delavske solidarnosti, kakor si jo predstavljam jaz. Razumljivo je, da želim, da sprejme delavska javnost predavanje s tisto odkrito simpatijo, kakor so ga sprejeli delavci, prisotni pri predavanju in debati. Razumljivo je, da želim, da se pridruži moji resni volji, pomagati napredku delavstva, še resna volja delavske družbe, o s o v n e misli mojega predavanja vsaj premisliti in prerešati.

Delavec dela, upa in ne obupa.

Med »takšne« ljudi spadam tudi jaz. Zato sem prepričan, da sledi takšnim ljudem končno vendar uspeh. Pri ljudeh takšne vrste trenutni neuspehi celo pomnožijo delavno moč in energijo ter voljo da stvarnega uspeha.

Preidimo k predavanju!

Predelati nameravamo mnogo materiala. Podati vam ga hočem v zelo skrženi obliki. Dogodki bodo kot skupni vtisi projicirani in kratko skicirani. Primeri bom pokazal samo tam, kjer je to za razumevanje predavanja potrebno. Iskanje ostalih primeri je vsakemu svobodno, v kolikor kdo smatra to iskanje za poglobljenje v stvar potrebno.

Ker vem, da Vam je slična, drugače težka snov, Vaša vsakdanja duševna hrana, da spada med Vaše vsakdanje misli in med Vaše vsakdanje opazovanja — zato Vam bom o vseh treh napovedanih temah predaval [1. jadrnanje po stranpotih; 2. po V. Adlerju: alkoholizem in strokovne organizacije; 3. 20-letnica Pollardovega sistema]. Na Vas leži, dragi sodrug, da smeri sledečih razpravljani sprejmete. — ne samo v program Vaših delavskih organizacij, temveč predvsem v Vaš OSEBNI program! Družba sestoji iz poedincev. Naloga nas kulturnih delavcev je, da napravimo iz nevedne mase zavedne poedince. Naloga teh, iz mase dvignjenih zavednih poedincev je, da postanejo žarišče za širjenje pridobljene delavske kulture in zavednosti. S pomnoženjem teh žarišč dosežemo, da ustvarimo iz »nezavedne mase« »maso zavednih poedincev« — a vendar maso, ki se zaveda, da jo spaja enotna kultura: a ta je kultura DELA.

V svetu idej, stremljenj, sta v večni borbi poedince-ženij in družba. Družba vagona poedince, da postane ženij. Ženij s svojim razvojem pa zopet vpliva na družbo, na maso. To medsebojno vplivanje, katero se je z modernimi sredstvi, kakor je a. pr. časopisje, spremenilo v sugestijo v maso — to medsebojno vplivanje ženijskega poedince in povprečnih mas, nosi v sebi kal razvoja, kal človeškega napredka, nosi znake živega življenja. Borbi naše duše, spraviti v sklad našo osebno individualnost [osebnost] z našo današnjo družbo, se pridružuje še borba, vzgojiti samega sebe za bodočo boljšo socialistično družbo. To je v današnjem prehodnem času [iz kapitalizma v komunizem] za mnogokatero težko, a za »rojene« konservativce še težje. V današnjem kapitalistično — socialističnem oz. kapitalistično — komunističnem času je samovzgoja za bodočo družbo še težja, ko se elementi dveh različnih gospodarskih principov oz. sistemov križajo ter deloma drug v drugega prehajajo. Velika večina mase je povečini neorientirana v osnovnih principih v takšnih prehodnih časih. Saj ni nič čudnega! V takšnih časih se pojavlja množina struj, strank in stranic, katerih vsaka nosi jasnejši ali bledejši pečat bodočnosti. V takšnih časih še fundamentalno misleči ljudje včasih zaidejo.

Če je torej že duševni konflikt tako velik, kako se poveča ta konflikt, ta neorientiranost šele v praktičnem življenju, kjer se prehodi kapitalistične in socialistične gospodarske forme manj jasno izražajo in občutijo, nego je naš duh mogel to prvotno teoretično zamisliti. Kdor je enkrat točno fiksiral to prehodno dobo, moral se je vprašati: kam? Naprej v socialno gospodarstvo po socialistično-komunističnih principih — ali nazaj v individualistično-kapitalistično gospodarstvo po starih že obrabljenih principih, po uglejeni poti vsakdanjosti.

Dovolite mi, da izrečem svoje osebno mnenje, da leži bistvo sporov v vzgojnih institucijah slovenskega marksističnega proletariata t. j. v političnih strankah, v tem začnem osnovnem vprašanju. Ali delniške družbe po kapitalističnem načinu z delavskimi delničarji [strokovne organizacije!], kjer je eliminiran direktni interes delavca v podjetju — ali zadruge, kjer je potom dvignjenja direktnega interesa dvignjena tudi produkcija? V tem osnovnem vprašanju je ona grupa, katero zovejo Bernotova, po mojem mnenju, principielno zmagala. Našel sem znake, ki mi to moje mnenje potrjujejo, a deloma se bo to pokazalo šele v bližnji ali daljnji prihodnosti. Število organiziranih pripadnikov tega danes ne potrjuje. Potrjuje pa to moje mnenje fakt, da se i drugi napadeni principi [a. pr. progresivni davek: to važno socialistično vzgojno sredstvo!] skoro brez debate sprejemajo od nasprotnikov.** V kolikor slednje ni slučaj v vsem, se bo skoro gotovo zgodilo.

Mnogi tožijo, da se število politično in strokovno organiziranega članstva zmanjšuje zaradi ostrih diskusij oz. sporov, kakor jih imenujejo, v političnih organizacijah. Naj vam ne bo žal! Še predno pride delavno ljudstvo na vlado, si mora že biti na jasnem, kaj in kako hoče urediti delo in jelo. Dokler je oblačno, dokler treska in grmi, takrat so zajci za pečko. Kadar se sčisti, potem pridejo zopet na izpregled. Kadar bodo razmere prisilile in pokazale jasno pot iz teme zamotanega vprašanja, kadar se bo smer vzgoje v hudi debati jasno izkristalizirala, kadar bodo ljudje jasno videli način, kako priti do zaželenega cilja — takrat se bodo tudi zajci trgali za mesta v osvežujočem solncu, takrat bo zedinjenje samo od sebe tu.

* Glej na sfere in debate o tiskarnah!

** Boljše in milejše: od kontragovornika. Načelne [in ne osebne] debate o progresivnem davku sta vodila v glavnem ss. Bernot in Uratnik, v kolikor sem jaz zasledoval.

[Dalje prihodajč.]

Razno.

Orjuna se pripravlja na svečanost v Zagorju, kjer namerava razviti svoj prapor. Nam je vseeno, če vidi v tem reševanje po nikomer ogrožene domovine. Ali pa bodo oblasti tudi točno poskrbele, da se trboveljski dogodki ne bodo še enkrat ponovili? Ali bodo oblasti poskrbele, da poidejo orjunaške kakor katerekoli druge čete razorožene v Zagorje? To je opozorilo, za vsako eventualno krvavost pa bomo znali točno ugotoviti krivce. Delavci pa že vedo, kako jim je treba Orjuno sprejeti. Požvižgali se bodo na njene večne zunanje patriotične parade in jo bodo pustili, naj si sama štafažo dela.

Narodni skupščini so izročili obtožbo proti Lazi Markoviču, ki jo je podpisalo po ustavi določeno število poslancev. Sedaj pride na vrsto dr. Velizar Janković, prihodnji teden pa ostali ministri Ljubljanski gerent, g. dr. Perič, je dobil v pomoč in kontrolo še 13 svetnikov, ki so bili vsi

člani prejšnjega občinskega sveta: Čepeljnik, Jeglič, Kralj, Krhne, Orehek, Pirc, dr. Ravnihar, prof. Rožič, dr. Stanovnik, Tavčar, Tokan, Turk in Zajec. Vsi ti so imenovani tudi v svet ljubljanske mestne hranilnice.

Za načelnika v prometnem ministristvu je bil imenovan višji nadzornik v Ljubljani, g. Alojzij Pregelj.

Kocmur pojde? Klerikalci nameravajo baje razpustiti ravnateljstvo centralnega in okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu ozir. v Ljubljani.

V naši republikansko-monarhistični vladi zakona, reda in miru bodo dobili Radičevi poslanci baje 4 ministristva, in sicer bi postal minister za agrarno reformo Ivan Predavec, minister za izenačenje zakonov dr. Maček, za šume in rude inž. Košutič, [Radičev zet], za socialno politiko pa dr. Krajevič.

Nemška Avstrija se bo baje pridružila Mali setanti in naši meščanski listi ji radi tega že pojejo himne. Pa mora biti res alabo z nami, če bi, kakor pravijo, zveza z Avstrijo pomenila »ojačenje naše severne meje«. Macdonald je na neki seji Društva narodov poudarjal, da moramo že enkrat opustiti zveze poedinih držav, ki stalno ogrožajo mir, in da se naj vse države brez izjeme odkrito pridruži Društvu narodov.

Stavka kovinarjev v Avstriji je zmagovito končana.

O razoroževanju razpravljajo na sejah Društva narodov. Na neki seji je predlagal eden izmed delegatov, da naj vse države vojsko in mornarico sploh odpravijo in organizirajo samo policijske čete, kolikor jih potrebuje vsaka država zaradi miru v svoji notranjosti. Delegat, ki je to predlagal, je seveda zastopnik socialistične vlade na Danskem.

Da bi bil don Sturzo umorjen, ta vest se ne potrjuje.

V Wyomingu je bilo v nekem rovu zasutih 80 rudarjev.

Boji se na Kitajskem nadaljujejo. Mongolski komunisti so umorili mongolskega ministrskega predsednika Dazano, baje v sporazumu s pekiško vlado, ki hoče Mongolijo spraviti zopet v svojo oblast.

Kupujte čevlje samo z znamko »Sloga«.

Ako piješ »BUDDHA« čaj,
vživaš že na zemlji raj!

2 krat 2 je 5(?)

Prišel je človek, ki ni bil neumen. Takih ljudi je danes malo, zato smo ga bili veseli, čeprav nam ni bilo vse všeč, kar je počel in opušal. Saj takega človeka sploh nikjer ne najdete, da bi vam bil popolnoma všeč — in če bi ga našli, bi ga ne bili veseli, ne spadal bi v našo človeško družbo, ki je in bo ostala vekoma nepopolna. Popolen človek bi bil Bog, bogov pa ne maramo. vsaj mi socialisti ne.

Prav tako nevšeč so nam pa tudi osli, kakor velikokrat po krivici zmerjamo neumne ljudi. Po krivici pravim, ki jo delamo štirinogemu dolgozahu, če dajemo njegovo ime neumnemu človeku. Kajti popolnoma nemogoče je najti tako neumnega osla, kakor je neumnih ljudi nemalo. Osemdeset odstotkov! Ali pa še več.

Zato smo vselej veseli, če najdemo človeka, ki ni neumen.

In kadar ga najdemo, se z njim združimo na skupni boj proti pijavkam, ki nam sesajo kri s pomočjo tistih 80%, ki so pod oslom.

In ko ga vidimo pri delu, smo še bolj veseli,

Pravo

Schichtovo-milo z znamko »Jelen«
je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšje.

Pri nakupu pazite na ime »Schicht« in na znamko
»Jelen«!

ker spoznamo da so pametni ljudje tudi za delo boljše nego neumni.

Pri tem veselju se primeri večkrat kak dokaz, da bogov ni med ljudmi. In to še bolj poveča veselje. Težav je veliko in čim več jih premagaš, tem močnejši si. Splošno veselje pri sodelovanju je čim dalje večje.

V najlepšem se pa primeri, da se človek, ki ni neumen, zmoti in reče:

2 krat 2 je pet.

Nič posebnega, le nov dokaz, da človek ni Bog. Toda vendar je težko reči: „Zmotil sem se“. Nekaterim je to tako težko, da namesto priznanja, ki bi bilo prav lahko v začetku [„Jezik se mi je zapletel“] začnejo rajši dokazovati, da je 2 krat 2 res 5. Pri tem dokazovanju se razburijo in očitajo terorizem vsakemu, kdor trdi, da je 2 krat 2 le 4.

Zaradi takih neumnih nerodnosti je proletarijat že mnogokrat razbil svoje vrste. Nekateri so se pridružili prvemu in kričali proti terorizmu, drugi so šli z drugim in so trdili, da tu ni govora o terorizmu ampak da se je treba stvarno odločiti za tisto, kar se zdi komu prav — kdor je za 5 naj gre k onim, kdor je za 4 naj ostane pri nas.

Mnogo je bilo tudi takih (med pametnimi!) da so rekli: kaj se boste zato kregali, saj je vse eno, 5 ali 4, če pa že mora biti odločeno, pa napravimo kompromis in recimo,

2 krat 2 je $4\frac{1}{2}$.

Združeni pa moramo ostati za vsako ceno, ker — sloga jači, nesloga pa tlači. Na ta preprost način so zedinjevalci napravili iz ene družbe tri, ker so se bali, da ne bi razpadla na dve.

Hoteli so združiti resnico z zmotom, da ostane moč složi, zato so pa slogo še bolj razbili. Namesto da bi se postavili na edino pravo stališče, naj se stvarno ugotovi, kaj je prav in naj se zahteva od tistega, ki nima prav, da naj svojo zmotu popravi.

Takih razdorov smo imeli že mnogo. Da se ustavimo, zato je dobil program svojo izpopolnitev v pravilniku. Pravilnika se je treba držati v takih slučajih še posebno natanko. Kdor si kaj novega izmislil, ne sme svoje novosti uveljaviti sam, ampak se mora držati sklepov in manjšina se mora podvreči.

Pa tudi pravilnik ni Bog. Tudi ta je delo človeških glav in zmotam podvržen. Zato je določeno, kdo in kdaj je upravičen izpreminjati ga. Nastavljen je bil pa tudi urad, ki ima dolžnost vse zapisovati in paziti na dodržanje pravilnika. Da se ta urad ne zmoti prevečkrat, zato (in tudi iz drugih vzrokov) je bilo postavljeno načelo javnosti: vse naj se vrši javno, vsak ima pravico svoje pritožbe itd. javno povedati in tako smo upali, da ubijemo terorizem, ki bi se iz takega urada lahko širil.

Dosegli smo mnogo s tem. Dosegli smo idejno zmago tako organizirane družbe nad anarhizmom posameznika, ki hoče biti podvržen samo samemu sebi, svojemu lastnemu jazu, svoji lastni ugodnosti.

Toda želja po absolutni svobodi še ni umrla. Čeprav se na teh temeljih ne da več trditi, da je 2 krat 2 pet, vendar se včasih še kdo najde, ki se zaredi, potem pa skuša svojo zmotu skriti s tem, da trdi, češ, morebiti je pa le res, da je 2 krat 2 pet. Čemu bi se moral vedno le uradu ukloniti? Ali pa še celo tajniku, ki ni urad, ampak le grešna oseba enako kakor jaz. Čemu bi se moral dati terorizirati od tajnika, ki hoče vselej vse najbolj vedeti? Že zadnjič je bilo rečeno, da zlorablja svoj položaj. V tajništvu se je naučil vsega kar zna, zdaj pa hoče s tem paradiirati, kakor da bi bil Bog. Ubil je Abditusa, ko se je zmotil in rekel 2 krat 2 je 3, ubil je Historicusa, ko se je zmotil in rekel 3 krat 5 je 8, ubil jih je že mnogo, ki so se podobno zmotili in zadnjič je hotel ubiti zopet mene, ko sem v naglici rekel 2 krat 2 je 5.

Zakaj bi morala baš ena oseba vedno prav imeti? Zakaj baš on? To je terorizem! Dolž njim! Tajnik je varuh pravilnika, zato je tudi tarča vseh, ki pravilnik kršijo.

Osli se kregajo, ali je socializem vera ali znanost. Socialisti ne trpijo takih teoretičnih praznih sporov in pravijo, da socializem sploh ni ne vera, ne znanost, ampak socializem mora biti vera v znanost. Kdor ne veruje v znanost, ne more biti socialist. Ne po osebah in pristaših, ampak po znanosti bomo stvarno sodili, kaj je prav, brez ozira na to, kdo to govori.

Samo po sebi se razume, da ima tajnik večkrat prav nego pa drugi, ki nimajo kakor on vsak dan s tem posla. Zelo neumno je torej jeziti se na tajnika, kakor da bi bil Bog in terorist in ne vem kaj še vse samo zato, ker noče dovoliti, da bi obveljalo 2 krat 2 je 5.

Popolnoma napačno je, če potem kdo odide, češ, bom šel pa najprej v šolo, ko bom imel maturo, bom pa začel zopet sodelovati, do takrat pa delajte samo učenjaki. Kdor ne ve, da 2 krat 2 je 4, ta sploh ni za šolo, pa tudi za socializem ne, ki je in mora ostati najvišja šola.

Zlasti je pa neumno misliti, da se bo kdo proletarske solidarnosti, socializma, demokracije, poštenja in dela naučil v šoli. Tam od vsega tega nič ne dobiš, tega te bo naučilo samo življenje.

Zopet nekaj novega.

Kristan pripravlja zopet svoj kongres in da ne bo na tem kongresu njegova korunovska klika sa-

ma, zato dela podoben veter, kakor ga je delal dr. Korun lani. Razni dobrotniki so bili postrfivovalni, ko so pa mislili, da je „Naprej“ že dovolj trdno v njih rokah, so rekli: „zdaj bom pa jaz gospodaril, ali pa se „Naprej“ ne bo več tiskal!“

Nekaj podobnega bi nam hotel tudi letos prirediti, da bi se vsaj letošnji kongres upravnih svetnikov posrečil. Ni hudič, da se ne bi, če bodo pa razen svetnikov Ljudske tiskarne sodelovali tudi svetniki Blaznikove tiskarne. Kons. društva za Slov., Produkcije, Jugometalije, Del. doma v Trbovljah itd. itd., maso bodo pa dale strokovne organizacije. Kako lepo bi bilo, če bi razen Trbovelj, ki pri nas že za avgust niso več obračunale, še tudi kakšna druga politična organizacija prišla na „kongres“ 5. oktobra. Ali pa če bi se celo posrečilo spraviti vso stranko tja. Seveda je zato treba ubiti pokrajinski odbor, razgnati tajništvo in dati vse spise zopet v Korunovo advokatsko pisarno, kjer so bil prej, predno je hudič poslal Bernota v tajništvo.

V ta namen je treba hujskati člane „Sloge“, da bodo vse zgubili, in ker se ti ne dajo nahujskati, jih je treba strašiti s kazenskim sodiščem. In ker se tega tudi ne bojijo, ker niso ničesar zagrešili, je treba nahujskati kakšnega mladega človeka, ki ima hudo kri, da bo vsaj ta delal revolucijo, tako da „Naprej“ pred „kongresom“ ne bo mogel nič stvarnega povedati, ampak da se bo s samimi Araskiadami bavil. Pri tem bodo delavci zgubili veselje do „Napreja“, obenem bodo tudi pozabili na prejšnje stvarne članke, zlasti na Kristanovo mahinacijo, s katerimi je izrgal Blaznikovo tiskarno iz proletarijatih rok in druge podobne čine „dobrega gospodarstva“.

Zelo dobro bi bilo tudi, če bi odstavili načelstvo „Sloge“, ki je obenem tudi načelstvo stranke. Vsaj za en teden, dovolj bi bilo, da dopovemo proletariatu, da tako ne gre, da se je treba s Kristanom združiti, pa bo zopet vse dobro. Pri tem se pa da še nekaj postranskega zlaslužka tudi dobiti! Tisti teden, ko bi bilo „Slogino“ načelstvo odstavljeno, bi bilo morebiti mogoče spraviti s sveta „Slogine“ knjige, ki so tako neumno in nerodno prišle v roke blaznega Bernota. Kaj bi dal Kristan, če bi te knjige zgorele! [Revež se moti, tudi za ta slučaj je poskrbljeno!]

Pa ljudje, ki ne marajo priznati svoje zmote in trdijo, da morebiti vendarle ni tako napačna trditev 2 krat 2 je 5, prezro vse take stvarne okoliščine in poslušajo skrite in javne hujške: „Puci ga, le daj ga! Ali se ga bojiš? Saj ni nič več ko ti! Če se ne bo dal, mu pa zabrusi, da je terorist! To pomaga vselej!“

Ko je hotel s. Böhm sklicati sejo nadzorstva, dasi sem za sklicanje nikakor ni upravičen, je poskušil vtihotapiti vabilo v „Naprej“ in s. Kocjančič v uredništvu „Napreja“ mu je pri tem pomagal. Zadnji trenutek sem to opazil in vrgel notico ven z izrecno pripombo, da brez moje vednosti ne sme v list nič, ker sem jaz odgovoren urednik za vsebino napram stranki in sodišču. Najprej je hotel, da bi pod vabilo podpisali s. Böhma, češ, iz tega bo do vsi vedeli, da jo sklicuje le on sam, jaz pa sem izjavil, da tudi to ne bi bilo dovolj, ker bi bil ta ali oni lahko zapeljan v misel, da sklicuje Böhm po dogovoru. Sicer pa ne trpim, da bi prišlo v „Naprej“ kaj takega, vse mora biti najprej vpisano v knjigo, da se ve, odkod in kdaj je prišlo. Kar se skriva je vse od hudiča. Končno sem s. Kocjančiča prepričal, da je to stališče pravo.

Včeraj je pa hotel zopet nekaj podobnega. Predsnočnim sem o njegovem članku „Vsem članom itd.“ rekel, da lahko izide, s. Baragi ml. sem pa povedal, ko sva se spravljal spet, kaj bom jaz pripisal. Drugo jutro sta se vprito mene dogovorila, da ne izide. Potem ga pa zadnji trenutek najdem vendarle v listu, za moj dodatek pa s. Kocjančič ni hotel priznati prostora. Zato sem vrgel tudi njegovega ven. Ne trpim in ne bom trpel, da se dela kaj za mojim hrbtom. Tako delajo lahko pri kapitalistih, pri nas ne, tudi meni bo priznana javnost. Tudi s. Böhma bom prisilil, da bo v „Napreju“ razložil fingirane račune našega tajništva, ne pa se skrivaj za s. Laha in s. Pilkota!

Članek, ki ga je hotel včeraj s. K. vtihotapiti, se glasi takole:

Vsem članom nadzorstva in načelstva »Sloge« v obvestilo.

Sodrug Karel Kisovec in Josip Pastorek zahtevata v včerajšnjem „Ljudskem glasu“ dokaze zaradi nekkih očitkov glede fingiranih števil v naših knjigah. Ta zahteva je popolnoma upravičena, pa se čutim dolžnega, da kot zapisnikar na seji „Sloginega“ nadzorstva 14. t. m. v Zidanem mostu še sam opozorim na neke potankosti okrog tega vprašanja.

Ta seja nadzorstva, na katero je prišlo sklepčno število članov, je hotela takoj od začetka sprejeti naslednji predlog s. Böhma:

„Nadzorstvo odstavi sedanje načelstvo „Sloge“, javi to sodišču in izroči posle tri, do štiričlanskega odbora.“

V ta odbor je seja nameravala delegirati ss. Rinalda, Warletza in Böhma, kot namestnika pa Baraga st. in Werdena.

Predno pa je mogel biti ta sklep v smislu

„Sloginih“ pravil sprejet, sem s svoje strani izrazil tehtne pomisleke, predvsem pa tega, da se mora najprvo ugotoviti dejanski stan in da se mora vsak očitek proti sedanjemu načelstvu dokazati s fakti, s številkami. Drugače se ne bo mogel noben proletarac s pravo moralo strinjati s kakšno odstavitvijo.

Ti ugovori so držali in tako je bilo sklenjeno, da se naj potemtakem vrši še ena seja, kakor je to podrobneje razvidno iz objave v včerajšnjem „Ljudskem glasu“. Kot dopolnilo k temu sklepu je bil sprejet še naslednji predlog:

„Navzoči člani nadzorstva zahtevajo, da prinese vodstvo „Sloge“ na sejo vse potrebne knjige, da bo iz njih razvidno vse gospodarstvo, položke, bivše strankine knjige itd. Načelstvo se naj na sejo tudi povabi.“

Omenjam, da je s. Böhm k temu trdil, da se pod sedanjim vodstvom na pr. niti bilanca ne da ugotoviti, če je točna ali ne.

To so težki očitki in po mojem mnenju ni trenutno nobene druge hitreje poti, da se ugotovi njih upravičenosti ali neosnovanost, kakor da se vsi odgovorni funkcionarji zberejo na novo sejo. Vzdržujem se vsake kritike o dogodkih zadnjih dni, ker bom o njih itak še govoril, opozarjam pa, da ne škodujejo nobena sumničnja ali trmoglavosti posameznim osebam, temveč da nosi posledice vsake eventualne nepravilnosti posameznih oseb le celotno gibanje.

Storite torej, odgovorni funkcionarji, kar hočete, po svoji vesti ali proti svoji vesti, odgovor boste dajali članstvu, odgovarjali boste za vsako napačno, če se ugotovi, tudi pred sodiščem.

Dodatno omenjam, da je bil s. Baraga ml. poverjen z naročilom, naj vsakega člana pokr, odhoda pozove še pismeno na sejo. Razne težkoče so pravočasno odpošiljatev teh vabil onemogočile, pa menim, da je pri našem načelu javnosti bolj učinkovito, da pišemo v „Napreju“ nego pa v privatnih pismih. Pa še to: ker stranka nima sredstev, da bi plačevala poturne in diete, zato je sklenila seja opozoriti vsakega, ki se misli sobotne seje udeležiti, naj po možnosti stori to iz lastnih sredstev. Sodrug Umek je bil zato, da se naj seja vrši v Krškem, ker so tu vse knjige na razpolago in odpade s tem nepraktično prevažanje v Zidani most. Mogoče se da zadeva še tako urediti, da bi se seja nadzorstva v soboto ali v nedeljo vršila v Krškem. V ostalem pa, ker se je oglašil predlog za sklicanje celotnega pokrajinskega odbora 28. tm, ali 5. okt., menim, da bi bil zavoljo potrebne priprave ta predlog še najpametnejši.

Karlo Kocjančič.

Čitatelji vidijo, da je članek v celoti popolnoma umesten in da ni razloga, zakaj bi ne smel iziti. Toda kakor ima s. Kocjančič veselje v dopisih delavcev dodajati svoje opombe, tako imam to pravico tudi jaz.

Predvsem moram pripomniti, da ni prav, če kdo proti moji trditvi, da je seja nadzorstva sklepčna le, če je pravilno sklicana, postavi golo trditev: „prišlo je sklepčno število članov.“ To je treba šele dokazati, oziroma ovreči moje že objavljene protidokaze. Da je seja kakšnega odbora sklepčna, ni dovolj, če se snide njegova večina, ampak mora biti tudi pravilno sklicana. Razen tega pa niti ni res, da je bila tam večina, ampak so šele po seji našli še Umeka in ga pridobili za podpis, pa ne za podpis cele izjave, ampak, kakor sam pravi, le za dotične 3 točke dnevnega reda, odločno je pa bil proti sklicanju v Zid. most.

Kakor je sklepčnost dotične seje neresnična, tako je tudi nemogoče, da bi taka „seja“ sklicevala novo sejo ali še celo komandirala načelstvo in aparat na sejo.

Gorostasna je pa za socialisti zahteva te „seje“, naj potnik plača vsak sam. Torej bodo res zopet odločevali tisti, ki imajo denar, tisti pa, ki ga nimajo, naj drže jezik za zobmi. S. Umek je to vsaj za strankin aparat razumel in zato zahteval, naj bo seja v Krškem. Jaz pa še pripominjam, da imamo člane tudi v zelo oddaljenih krajih, in v delu in službah, ki jih ne morejo kar tako zapustiti, takim je udeležba na lastne stroške sploh nemogoča.

Najvažnejše (vsaj za moj čut) je pa to, da trdi s. K., da sumničnja ali trmoglavosti in nepravilnosti ne škodujejo posameznim osebam, ampak celotnemu gibanju. To je bilo v Kristanovih časih tako. Odkar imamo pa načelo javnosti, bo moral svoja sumničnja vsak dokazati ali preklicati, svojo trmoglavost sam plačati, svoje nepravilnosti sam poravnati. In ker smo to hoteli, zato smo zahtevali, da mora obveljati načelo javnosti in da se mora v stranki delati tako, kakor v zadrugi. Vsi, prav vsi imajo pravico kontrole, nihče pa nima pravice praznega sumničnja.

Ne na skrivaj med 4 stenami, ampak javno v „Napreju“ boste sumničili, trmo prodajali in nepravilnosti razlagali. Pa to ni Bernotov teror, ampak sklep kongresa.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Beraot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

19. X. Tiskarna bratov Rampret v Krškem. 1108